

NR 5 | 2014

NYA Kiruna

Information om stadsomvandlingen från din kommun

- Kristallen klar 2017
- Lägesrapport väg 870

Nu kör vi!

Nu har genomförandefasen i det nya Kiruna startat. I början av september tog Christer Vinsa, Kiruna kommun, och Pia Lindholm, LKAB, ett första spadtag för centrumetableringen. För två veckor sedan skickade Kiruna kommun ut en inbjudan till markanvisning till dem som vill bygga i den nya stadskärnan. Tanken är att byggherrarna ska förhålla sig till sju byggnadsprinciper.

”Det nya Kiruna blir en förebild för övriga Sverige”

Redan när Kiruna byggdes i början av 1900-talet ansågs den vara en mönsterstad med kvaliteter som utmärkte sig i förhållande till vad som var brukligt på den tiden. Kiruna kommun har samma ambition i dag och har som en del i arbetet bjudit in till markanvisning.

– Den uttalade viljan är att bygga en stad som blir en förebild för svenskt stadsbyggande, säger Göran Cars, stadsutvecklare vid Kiruna kommun.

Kiruna kommun har bjudit in till markanvisning för den nya stadskärnan. Det betyder att byggherrar får skicka in intresseanmälningar som beskriver vad de tänker bygga, hur byggnaderna ska se ut och om de tänkt sig till exempel hyresrätter eller bostadsrätter. Kiruna kommun avgör i februari nästa år vilka företag som erbjuds möjlighet att bebygga de olika delarna av marken.

– Vi har redan fört samtal med flertalet intressenter och vi är mycket glada över att det finns ett så stort intresse för att bygga i den nya stadskärnan. Med inbjudan till markanvisning har vi definierat mer exakt hur det ska se ut i den nya stadskärnan. Ytterst ligger utmaningen i att visa hur de tre dimensionerna av

Göran Cars, stadsutvecklare.

”Det är mycket viktigt att de som bygger uppfyller våra önskemål kring bebyggelsen.”

hållbarhet – ekonomisk, social och ekologisk – kan konkretiseras i praktiskt stadsbyggande samt ge substans åt begreppen stadsmässighet och stadskvaliteter, säger Göran Cars.

Kommunen har tagit fram sju stadsbyggnadsprinciper som byggföretagen ska följa. Principerna är knutna till utvecklingsplanen för den nya stadskärnan, som kommunfullmäktige

De 7 stadsbyggnadsprinciperna

Bedömningen av inkomna intresseanmälningar sker utifrån sju kvaliteter som är direkt knutna till utvecklingsplanens stadsbyggnadsstrategi:

1. Dynamiskt genomförande och ekonomisk robusthet
2. Levande och trygg stadsmiljö
3. Tillgänglig och promenadvänlig stadsmiljö
4. Blandad och socialt sammanhållen stadsmiljö
5. Stark identitet och arkitektur
6. Stad och natur i samspel
7. Energi- och resurssmart stadsmiljö

Läs mer om vilka kriterier som används för att bedöma de sju stadsbyggnadsprinciperna på:

www.kiruna.se/stadsomvandling

antog i april. Utgångspunkten vid bedömningen av intresseanmälningarna är att ingen av de sju kvaliteterna är viktigare än någon annan. De kommer alltså att vägas med samma tyngd. – Det är mycket viktigt att de som bygger uppfyller våra önskemål kring bebyggelsen.

En bedömningsgrupp kommer att studera och värdera alla förslag. Gruppen är sammansatt på ett sätt som ska täcka in de kvaliteter som ska bedömas. Deltagarna är utvalda med hänsyn till deras kunskaper om frågor som rör planering och bebyggelseutveckling, säger Göran Cars.

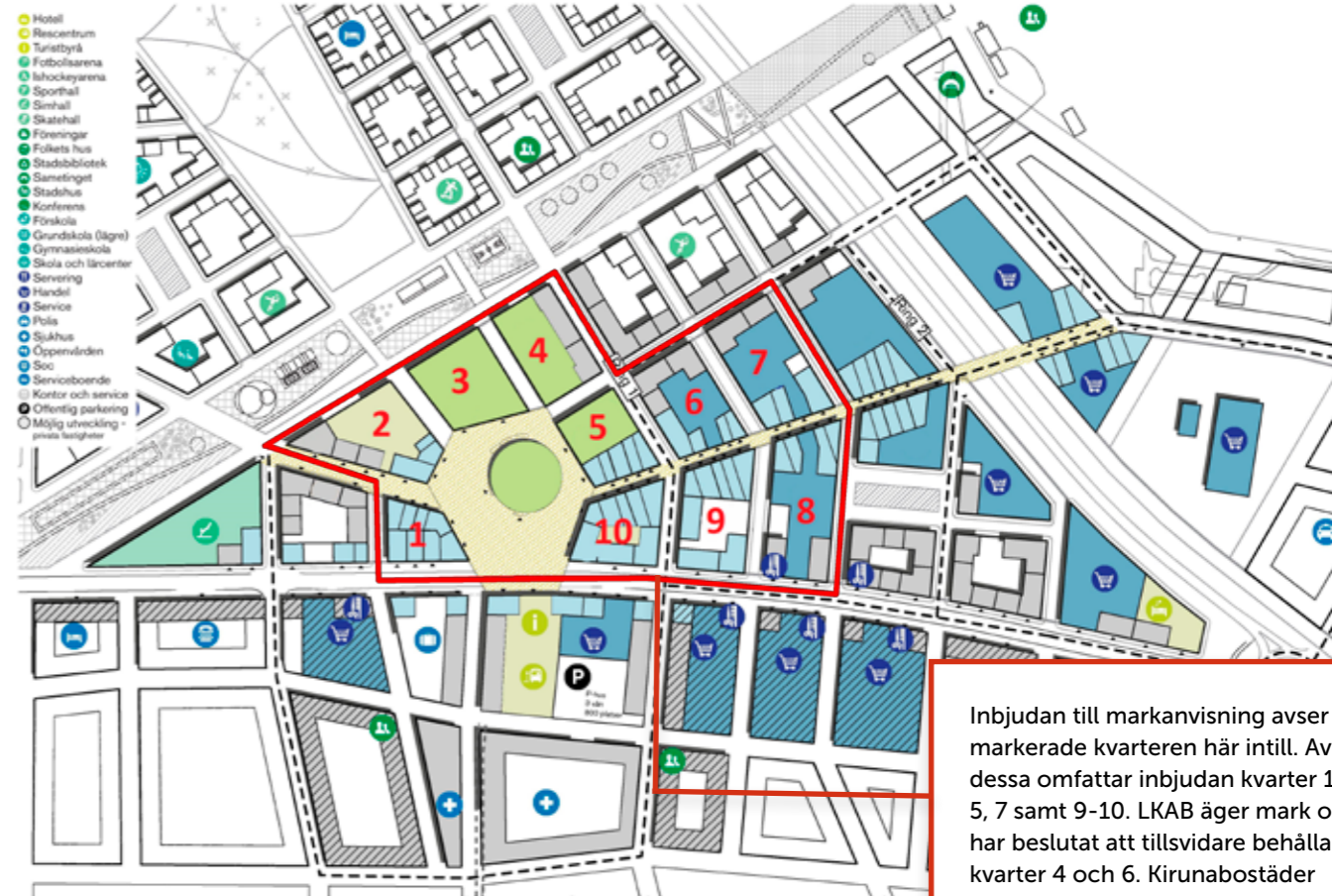
Kiruna kommun har en ledande roll i arbetet med den nya stadskärnan och kommer att göra betydande investeringar för att realisera ambitionen om att bli en förebild i svenskt stadsbyggande.

– Till exempel får det nya stadshuset en mer publik inramning än dagens och vid sidan om utställningar och mötesplatser kommer det också att finnas ett länskonstmuseum där. Stadstorget ska få en sådan utformning att det blir just det attraktiva torg som Kirunaborna har önskat sig.

Kiruna kommun kommer också att investera i offentliga verksamheter som kan bidra till att stärka den nya stadens attraktivitet för boende och besökare, bland annat genom att bibliotek, Folkets hus, badhus och gymnasieskola placeras i direkt anslutning till nya centrumbildningen.

– Vår ambition för det offentliga rummet är alltså högt. Det nya stadstorget ska vara en livaktig samlingspunkt med bland annat caféer, restauranger, kultur och turistbyrå. Vi arbetar med att ta fram ett program för utformning och funktioner på torget, berättar Göran Cars.

Sista inlämningsdatum för intresseanmälningarna är den 30 november. Senast den 10 januari kommer gruppens värdering av anmälningarna att vara klar. Värderingen överlämnas sedan för beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. ■

Kommunens ambition är att stadskärnan, förutom kommersiell service, ska innehålla bostäder, kontor och kommunal service. Bottenvåningarna ska vara öppna mot handlegatan och stadstorget. Varje byggnad ska bidra till att skapa en levande stadsmiljö.

Illustration: White Arkitekter & Ghilardi + Hellsten Arkitekter

Inbjudan till markanvisning avser de markerade kvarteren här intill. Av dessa omfattar inbjudan kvarter 1-3, 5, 7 samt 9-10. LKAB äger mark och har beslutat att tillsvidare behålla kvarter 4 och 6. Kirunabostäder kommer att bygga och disponera kvarter 8. Kvarter 2 och 3 blir tillgängliga 2016.

Torget ska manifestera Kirunas identitet

Inbjudan till markanvisning avser tio kvarter runt stadstorget i den nya stadskärnan. Bebyggelsen runt torget ska genom funktion och arkitektur bidra till ett aktivt folkliv. ”Stadstorget ska vara den självklara mötesplatsen och manifestera Kirunas identitet”, säger Eva Ekelund, mark- och exploateringschef vid Kiruna kommun.

Eva Ekelund, mark- och exploateringschef.

Området för markanvisningen består av två delar, stadstorget och handlegatan. Mitt på stadstorget är stadshuset placerat och Kiruna kommun vill se offentliga verksamheter, restauranger, caféer och bostäder. På handlegatan ska den kommersiella service som finns i den nuvarande stadskärnan erbjudas möjlighet att etablera sig. – Vi tror också att att det blir nyetablering av kommersiella verksamheter. Längs handlegatan är alla bottenvåningar öppna och vi ser gärna att också tvärgator till handlegatan kan erbjuda öppna bottenvåningar. I de öppna bottenvåningarna kan hotell, restauranger, caféer och kultur etablera sig, säger Eva Ekelund.

Ovanliggande våningar kan användas för olika ändamål som boende, kontor eller annan verksamhet. Handlegatan utgår från stadstorget och går österut mot E10.

– I anslutning till E10 är det inte möjligt att bygga bostäder eller andra känsliga stadsfunktioner på grund av buller och säkerhet. Här planeras för volymhandel och markparkering.

Närheten till flygplatsen innebär att hushöjder över tio våningar inte är möjliga. Men enligt Eva Ekelund är inte husets höjd avgörande för bedömningen av inkomna förslag, utan snarare hur det harmoniserar med den miljö som Kiruna kommun har ambition att skapa i stadskärnan.

– Avgörande blir frågor om sol och ljus och att bebyggelsen inte får en utformning som skapar mörka, skuggiga och skymmande vyer i stadsmiljön, säger Eva Ekelund. ■

Nya stadskärnan i siffror

Stadskärnan omfattar totalt **150 000 – 200 000 kvadratmeter bruttoarea (BTA)** fördelade på tio kvarter. Bruttoarean är summan av alla våningsplans area.

Omkring stadstorget och längs handlegatan ska rymmas **25 000 kvadratmeter BTA** för detaljhandel.

250-400 lägenheter kommer att byggas.

20 000-25 000 kvadratmeter BTA för kontorsändamål.

Det finns utrymme för tre hotell inom området med **100 – 200 rum**, totalt cirka **500 rum**.

Läs mer

Läs mer om utvecklingsplanen för Kirunas nya stadskärna på www.kiruna.se/Stadsomvandling/Nya-Kiruna

Fördel flytta på sommaren

Kirunas nya stadshus planeras stå klart under sommaren 2017, inte i oktober 2016 som tidigare planerat.

– Det handlar framför allt om att projekteringen tagit mer tid än tänkt. Nu har även byggtiden förlängts, vilket är positivt ur flera aspekter, säger **Christer Vinsa**, projektchef för stadsomvandlingen.

Det är LKAB som är byggherre och som driver projektet att bygga Kirunas framtida stadshus. I den ursprungliga planeringen var det tänkt att byggandet skulle starta i oktober i år. Men byggnadens komplexitet har gjort att projekteringstiden förlängts och byggandet kommer därför igång i februari nästa år.

– När Kiruna kommun och LKAB för tre år sedan skrev under avtalet för Gruvstadspark 1, fanns en tidsplan för det nya stadshuset med. Där och då visste vi inte hur komplext det framtida stadshuset skulle bli, säger **Christer Vinsa**.

Det är själva byggnadskonstruktionen med kristallen i mitten, men även byggnadens anpassning till verksamheterna som gjort att förberedelsearbe-

Illustration: Henning Larsen Architects A/S

tet blivit mer invecklat än vad som tidigare förutsattes.

En förfrågan för byggtentreprenaden har gått ut på anbud. I den anges juni 2017 som det datum då det nya stadshuset ska stå klart. Byggtiden har förlängts för att säkerställa både kvaliteten på det nya stadshuset och för att byggarbetsplatsen ska vara säker.

Det är fullt möjligt att vara kvar i det gamla stadshuset fram till sommaren 2017, minst, enligt LKAB:s senaste mätningar av markdeformationerna.

– Kiruna kommun har ingenting att invända mot upplägget. Tvärtom. Ur ett verksamhetsperspektiv är det en fördel att flytta under sommaren när verksamheten inte är så intensiv, säger **Christer Vinsa**. ■

Friluftsspåren kring väg 870 i vinter

Byggandet av nya väg 870 pågår för fullt och påverkar friluftsspåren i området ett tag till. I början av vintersäsongen gäller samma passager som förra säsongen för Ahlströmspåret och spåret vid Luossajoki. För Ahlströmspåret kommer den nya planskilda korsningen för skidor och skoter preliminärt att kunna användas från mitten av december 2014. Passagen under bron över Luossajoki kommer att kunna nyttjas för friluftsliv från mitten av november.

Vid frågor kontakta Jonny Bäck, byggplatsuppföljare, Trafikverket: **070-776 00 94** eller www.trafikverket.se/kiruna

Den blå linjen är nuvarande sträckning av Ahlströmspåret. När nu väg 870 dras om, korsar vägen spåret på två ställen, därför dras nu Ahlströmspåret om, enligt röd linje, till en ny planskild korsning som kommer att kunna användas från och med mitten av december 2014.

KIRUNA KOMMUN NOMINERAD TILL PLANPRIS

>> **Kiruna kommuns utvecklingsplan** är ett av fyra stadsutvecklingsprojekt som nominerats till Sveriges Arkitekters Planpris. De övriga är Gällivare, Göteborg och Malmö. Vid arkitekturgalan den 28 november avgörs det vem som blir vinnaren. – Det känns fantastiskt roligt att vårt hårda arbete uppmärksammas på det här sättet! säger Kirunas kommunalråd **Kristina Zakrisson**.

STORT INTRESSE FÖR NYA BADHUSET

>> **Behovsanalysen för nytt badhus** i Kiruna, som Fritids- och kulturförvaltningen, genomför slutrapporteras under november månad och blir del i det underlag som kommer att styra projekteringen av det nya badhuset. I analysen ingår den enkät som 766 Kirunabor i alla åldrar svarat på. Den höga svarsfrekvensen visar att det finns ett stort intresse för simhallsfrågan i Kiruna. Ett väl utvecklat bastukoncept ligger högst upp i alla ålderskategoriers önskemål. Självklart ligger också äventyrsinslag som vattenrutschbanor och hopptorn högt på önskelistan, men även en anpassad bassäng för grupptiviteter och separat bassäng för simträning och motionssimning samt en mötesplats i form av café eller restaurang. /Text: Jan Klein

MATOJÄRVI FÅR ETT LYFT

>> **Kring Matojärvi-Varggropen** pågår projektering avseende E10:s påverkan och såväl fastigheterna som motionsspåren på Matojärviområdet planeras att rustas upp. Fritids- och kulturförvaltningen går nu in i ett aktivt arbete med de frågor som just rör Kiruna kommuns anläggningar och det rörliga friluftslivet. Exempel på det är dragning av gång- och cykelvägar, skoterleder och skidspår, passager, rastplatser med mera. Den 17 september tog Fritids- och kulturnämnden beslut om ett förslag till policy avseende rörligt friluftsliv, skid- och skoterleder i planeringen och byggnationen av det nya Kiruna. Förslaget har vidarebefordrats till kommunstyrelsen för beslut. /Text: Jan Klein

DOM GER KIRUNA KOMMUN RÄTT

>> **Kammarrätten upphävde** i september byggnadsminnesförklaringen för Kiruna stadshus. Rätten slår fast att byggnadsminnesförklaringen är ändamålslös, eftersom stadshuset måste rivas till förmån för gruvdriften. Domen innebär att Kiruna kommun nu kan bestämma vilka delar från stadshuset som ska tas till vara, och hur dessa delar ska användas i nya byggnader. – Det är lite märkligt att behöva ta strid för att få riva ett hus som de allra flesta helst skulle vilja ha kvar, men det är ett av de beslut som tas för att möjliggöra fortsatt gruvbrytning, säger **Kristina Zakrisson**.

